

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura sârbă maternă

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

30 de puncte

Daје се текст:

„Била два попа, — али не она два попа што су једном остали сами у свету, па се сваки од њих тужио и тешио да би му далеко лакше било животарити само да нема онога другог, — не, дакле, та два попа, него друга два, и живели су у једном селу у Банату. Које је то село, нећемо вам казати, да не би село, ни криво ни дужно, потрзали и излагали га подсмеху, пошто оно није ни најмање криво за све ово што ће се у овој приповеци причати. А после, ако ћемо шта, оно и није село, него варошица. Та колик је само онај Велики сокак с краја на крај, па колико тек малих сокака има, а сви су широки! Зато ниједан није калдрмисан, а није никада ни био. Истина, подсмевају им се Темишварци да су им варошке краве појеле тротоар, али то је само једна пакост, јер тротоара заиста никада није ни било.

- Слушај само! Кад одемо код његовог преосвештенства, а он нас лепо прими. Поч'о нас је совјетовати... и већ тако даље, да ти не отежем, видим да се већ врпољиш к'о ђаво на џомби. Кад ме је запит'о шта је и како је било, а ја му онда кажем да смо се споречкали, и да се он онако У јарости бацио на мене оним дебелим пентикостаром — оним са оним дебелим корицама —, и тако ме незгодно ударио да ми избио зуб. А да је све тако, може се, реко' ја, преосвештенство уверити из приложенога corpus delicti-а. И ту му онда предам онај замотуљак са зубом унутра.

- Е, па видиш, па им'о си зуб...

- Та чекај, молим те!... Немој да си тако брзоплета. Им'о сам зуб, ал' нисам им'о памети ни колико онај прави притјажатељ тога зуба! Дакле, ја извадим онај замотуљак и опипам га... Осетим лепо: тврдо испод руке, па мислим: добро је, ту је! и предам га тако зовијена владици. Екселенција узе замотуљак, разви га и погледа. Ништа ја не видим шта је извадио, јер ја и Спира седимо на канабету овако к'о сад ја и ти, а владика за шрајптишом к'о сад до оног ормана тамо. Гледа... гледа. Извади наочари, метне их на нос, а смеши се све, па опет гледа, и пита ме: је л' то мој зуб. - »Мој, одговорим ја, ваше преосвештенство!« А мо'ш мислити како ми је било, час ме зима, час врућина спопада. Не знам још шта је, ал' већ видим да ће то све на моју конту да се запише. Затим дозове свог секретара, једног младог и финог ђакона, па му каже: »'Ајте, вели млади амице, ви сте млађи, имате много боље очи, видите ово, молим вас.« — Ђакон уз'о, па и он разгледа, па и он се смеје! Смеје се и он смеје и екселенција; обадвојица се смеју, а екселенција се све тресе од смеја, тако да му је и ћелепуш спао.

- Јао мене! — устаде гђа Перса, — а шта је то било?

- Та ово је, ово је коњски зуб, оче Кирило, — вели владика. — Та погледајте га боље колики је, та није ваљда већи од њега ни онај »зуб времена« што се зове!"

Напишите одговор на сваки од следећих захтева који се односе на дати књижевни текст. Одговор упишите у простор наведен у уносу сваког захтева.

1. Допуните следеће изјаве одговарајућим објашњењем: **2 поена**

- а. У речима „им’о си, к’о, уз’о” коришћен је правописни знак који се назива
- б. Из ког књижевног дела је овај одломак?
-

2. Одреди место радње:

а. Срем

б. Банат

в. Бачка

г. Шумадија

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Како је приповедање у роману:

а. Хронолошко

б. Ретроспективно

2 поена

Слово тачног одговора је:

4. Објасни пишчев хумор! Прикажи његове појединости!

6 поена

5. Обележите словом x тачност сваке изјаве на основу информација датим у књижевном делу. 6 поена

Изјава	Тачно	Нетачно
а. Поп Спира је имао црвен појас, а поп Ћира само плав, обичан појас.		
б. Попови су били мршави.		
в. Попови су се сами помирили.		
г. Поп Спира је избио поп Ћири зуб.		
д. Село у којем су живели попови је било сиромашно.		
ђ. Поп Ћири су подметнули коњски зуб.		

6. Објасни следеће изразе и напиши реченице са њима: 6 поена

• врпољи се ко ђаво на џомби –

• зуб времена –

7. У оквиру 8 - 10 редова опиши ликове поп-Ћире и поп-Спире. 6 поена

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Даје се текст:

Скотрља се **Радош** низ неку **јаругу**, сав се изубија и изгребе, па бежи што је жив! У оном страху осврте се. Кад оно дете баш над самом јаругом, па гледи у њега.

Радош нададе тутањ и, сав рашчупан, **изгребен** и узверен стрча доле пред **механу** и Тресијама...

- Ене де! Шта је **теби**, болан?... Нуто каки је!... Где се осакати тако? - навалише **сељаци** питати **га** и сви се згрцаше око **њега**.

- Прођите се! - једва одговори Радош задувано и уплахилено.

1. У датој реченици реч Радош јесте:

- а. заједничка именица
- б. властита именица
- в. градивна именица
- г. именица

2 поена

Слово тачног одговора је:

2. Реч теби је:

- а. именица
- б. заменица
- в. глагол
- г. властита именица

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Поред сваке речи из горе наведене реченице напиши врсту којој припада:

6 поена

„Дрвени мостови на уласку у босанске варошице чије изгледане греде поигравају и звече под копитама сеоских коња као дашчице ксилофона.“

јаругу	_____	босанске	_____
изгребен	_____	варошице	_____
сељаци	_____	сеоских	_____

4. Дајте синонине следећих речи:

2 поена

● осврте се – _____

● јаруга – _____

5. Напиши облике множине следећих именица:

4 поена

● жив –

● тутањ –

● пукотине –

● механа –

6. Измењај по падежима у једнини именицу ДЕТЕ.

7 поена

7. Подвуци сугласнике.

4 поена

– Ене де! Шта је теби, болан?... Нуто каки је!... Где се осакати тако? - навалише сељаци
питати га и сви се згрцаше око њега.

8. Одреди род и број и вид придева узверен.

3 поена

Даје се текст:

Башта сљезове боје
Бранко Ћопић

...Негдје средином године учитељица нам је причала о вуку, те живи овако, те храни се онако, док ће ти одједном упитати:

– Дјецо, ко зна какве је боје вук?

Ја први дигох руку.

– Ево га, Бранко ће нам казати.

– Вук је зелен! - окидох ја поносито.

Учитељица се трже и зачуђено подиже обрве.

– Бог с тобом, дијете, гдје си то чуо?

– Каже мој дјед — одвалих ја самоувјерено.

– Није тачно, вук није зелен.

– Јесте, зелен је! — неочекивано се узјогуних ја као прави унук честитог дједа Раде.

Учитељица ми приђе сасвим близу, љутито узрики у моје лице и повуче ме за уво.

– Кажи ти своје мудрому дједу да то није истина. Вук је сив. Сив, запамти.

Скоро плачући отклипао сам тога дана кући и шмрцајући испричао дједу све што се у школи догодило.

Ни слутио нисам каква ће се бура око тога подићи.

Шта! Пред читавим разредом његовог унука, миљенца, теглити за уши, а уважену старину поспрдно назвати мудрим, боље речено, будалом! Дотле ли смо дошли? И још рећи да вук није зелен већ некакав ...хм! Е, то не може тек тако проћи.

Сјутрадан, пушући попут гуска, дјед је доперјао са мноштем у школско двориште и пред свом дечурлијом разгаламио се на учитељицу:

– А је ли ти, шишкавице, оваква и онаква, ти ми боље од мене знаш какав је вук, а?! Није зелен? Пази ти ње! Ја се с вуцима родио и одрастао, читавог вијека с њима муку мучим, а она ти ту... о туру би тебе требало овим штапом, па да се једном научиш памети.

Извика се дјед, расплака се учитељица, а и ми, ђаци, од свега тога ухватисмо неку вајду: тога дана није било наставе.

Већ сљедећег јутра дједа отјераше жандарми. Одсједи старина седам дана у среској „бувари“, а кад се врати, убљиједио и мучаљив, он ми навече попријети прстом.

– А ти, језичко, нек те ја још једном чујем да блејиш какав је ко, па ћу ти ја показати. Вук је зелен, хех! Шта те се тиче какав је вук.

– Па кад ме је она питала.

– Питала те, хм! Имао си да ћутиш, па квит.

Сљедећег прољећа, бујног и кишовитог, сљез у нашој башти расцвјета се као никада дотад, али старина као да га ни запазио није. Нису ту помагала ни сва тртљања неуморног рођака Саве, дјед је био слијеп и за боје и за све цвијеће овога свијета. Туга да те ухвати.

Минуло је од тих невеселих дана већ скоро пола вијека, дједа одавна нема на овоме свијету, а ја још ни данас сигурно не знам какве је боје сљез. Знам само да у прољеће иза наше потамњеле баштенске оgrade просине нешто љупко, прозрачно и свијетло па ти се просто плаче, иако не знаш ни шта те боли ни шта си изгубио.

Када си прочитао следећи одломак запазио си пишчеву љубав према деди и детињству, према неким лепим сећањима из прошлости везаних за школу.

Напиши састав на тему Чудесни свет детињства, од најмање 150 речи на основу текста и твојих осећања и расположења. 30 поена

Напомена бр. 1

Оцењивање се додељује на следећи начин:

- за садржај стилског дела - **20 поена**
 - сензибилитет - 4 поена
 - имагинација - 4 поена
 - поетски језик - 4 поена
 - порука - 4 поена
 - лични став - 4 поена
- за логички ред идеја и њихову исправну формулацију - **4 поена** (логички распоред идеја - 2 поена, исправна формулација идеја - 2 поена);
- изглед стилског дела - **6 поена** (поштовање правила савременог књижевног језика - 3 поена, употреба стандардног српског језика - 2 поена, читљивост текста - 1 поена).

Напомена бр. 2

Ученик ће добити бодове само ако напише стилско дело у траженом обиму.

The form is a large rectangular box with a dashed border. Inside the box, there are 25 horizontal lines spaced evenly, providing a template for handwritten text. The lines are solid and extend across the width of the box, leaving a small margin on the left and right sides.

A large rectangular area with rounded corners, enclosed by a dashed border. Inside, there are 25 horizontal solid lines, providing space for writing.